

20 między wojenne

1. Wyjaśnienie nazwy epoki i czas jej trwania.

Nazwa epoki informuje o czasie jej trwania, ma wyraźne zabarwienie historyczne. Stało się możliwe odrodzenie państwa Polskiego – 1 listopada 1918 roku powstała 2 Rzeczpospolita Polska. Koniec 20 międzywojennego oznacza wybuch 2 wojny światowej 1 września 1939r.

2. Sytuacja w Europie i w Polsce w okresie 20 lecia międzywojennego

1 wojna światowa była wstrząsem dla Europy, przyczyniła się do zachwiania równowagi politycznej, społecznej i gospodarczej. Upadła monarchia Austro-Węgierska, w Rosji w wyniku rewolucji powstało państwo socjalistyczne, a stany zjednoczone stały się największą potęgą. Na zachodzie Europy do władzy zaczęły dochodzić partie totalitarne. W związku z Radzieckim po śmierci Lenina rządy sprawował Józef Stalin, bez skrupułów usunął on wszystkich, którzy mogli zagrozić jego dyktaturze.

20 lecie na ziemiach Polskich to również bardzo trudny okres. W pierwszych latach po odzyskaniu niepodległości łączyły się ze sobą euforia związana z poczuciem wolności i niepokój związany z sytuacją polityczną i gospodarczą. Państwo Polskie było słabe i wyniszczone przez 123 lata zaborów, a wśród rządzących nie panowała jedność. Dodatkowo sytuację pogarszał Wielki Kryzys Gospodarczy w Europie i Świecie, który rozpoczął się przez krach na giełdzie Amerykańskiej

3. Światopogląd epoki

20 lecie międzywojenne to okres rozwoju nowych idei, których kształtowanie rozpoczynało się już w poprzednich epokach. Duże znaczenie dla światopoglądu ludzi miały takie myśli filozoficzne jak sceptycyzm i pragmatyzm. Wielki postęp nastąpił w naukach psychologicznych – austriacki lekarz Freud opracował metodę leczenia zaburzeń psychicznych szukając źródła problemu w podświadomości (psychoanaliza)

4. Kierunki artystyczne

-Kubizm: zakłada geometryzację sztuki, obraz to kompozycja brył, figur geometrycznych, a za najwybitniejszego twórcę uznajemy Picasso. Kierunek ten nie zaistniał w literaturze

-Futuryzm: to zafascynowanie przyszłością a negacja tradycji, zerwanie z przeszłością poprzez zrywanie z zasadami ortografii i interpunkcji. Zafascynowanie techniką. Hasłem futurystów jest 3xM (Miasto, Masa, Maszyna)

-dadaizm: międzynarodowy ruch artystyczno-literacki w sztuce XX wieku, którego głównymi hasłami były dowolność wyrazu artystycznego, zerwanie z wszelką tradycją i swoboda twórcza odrzucająca istniejące kanony.

-surrealizm: jest to kierunek ukształtowany pod wpływem dadaizmu, występował przeciwko technice, przeciwko militaryzacji, a dążył do wyzwolenia psychiki, sięgało po oniryzm, halucynacje i psychoanalizę

-ekspresjonizm: cecha to opisywanie przeżyć wewnętrznych przy jednoczesnej deformacji rzeczywistości. Operowanie mocnymi kontrastowymi zestawieniami

5. Grupy Poetyckie w okresie 20 lecia międzywojennego

Literatura Polska rozwijała się dwutorowo obok dzieł skupionych na problemach narodowych. Pojawiły się teksty włączające się w światowy ruch awangardowy. Nowe tendencje przenikały głównie do poezji, ale nie były też obce innym rodzajom literackim. W poezji Polskiej obok wielkich indywidualistów jak np. Leśmian działały dwie podstawowe grupy poetyckie:

- Skamander: nazwa grupy wywodzi się od rzeki opływającej Troje oraz nawiązuje do

dramatu Stanisława Wyspiańskiego, Inna nazwa grupy to Wielka piątka reprezentowana przez Juliana Tuwima, Kazimierza Wierzyńskiego, Jarosława Waszkiewicza, Antoniego Słonimskiego, Jana Lechoń. Grupa działała nieregularnie od 1920-28 roku oraz od 1935-39. Publikowali swoje teksty na łamach czasopisma "Pro arte et studio" oraz Skamander, a recytowali swe teksty w kawiarni "Pod Pikadorem" Kilkakrotnie przedstawiali swój program poetycki i w każdym głosili bezprogramowość (w żaden sposób nie chcieli się ograniczać) Możemy jednak wskazać cechy wspólne ich poezji. Kult prostego człowieka i codzienności, nawiązywanie do tradycji i wprowadzenie do poezji języka potocznego.

6. **Grupy awangardowe**

a) z języka francuskiego pochodzi i oznacza straż przednią, a więc grupy awangardowe to pionierzy w danej dziedzinie

b) dwa odłamy polskiej awangardy

- Krakowska – związana z Krakowem, Głównymi przedstawicielami byli T. Peiper (teoretyk grupy) Julian Przyboś (Główny poeta) Pierwsza awangarda tworzyła głównie w latach 20 XX wieku.

Cechy twórczości:

- odejście od tradycji
- poszukiwanie nowych środków poetyckich
- fascynacja techniką nowoczesną

- Druga awangarda

Awangarda Wileńska - reprezentuje ją Czesław Miłosz

Awangarda Lubelska – reprezentuje ją Jan Czechowicz

tworzą przede wszystkim w latach 30 XX wieku

Cechy twórczości:

- katastrofizm
- łączenie awangardowych metod twórczych z tradycją